

**SHIVAJI UNIVERSITY,
KOLHAPUR**

Accredited by NAAC 'A++' Grade
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM WITH
MULTIPLE ENTRY AND MULTIPLE EXIT OPTIONS IN THE
UNDERGRADUATE DEGREE PROGRAMMES

Syllabus for

B. A. Part - I

SANSKRIT (CGE)

(Regulations in accordance with National Education Policy
2020 to be implemented from Academic Year 2022-23 onwards)

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

Syllabus

First Year Bachelor of Arts (B. A. Part – I) Course Structure for (Level-5)

With Multiple Entry and Multiple Exit Option

(To be implemented from the Academic Year 2022-23)

(Choice Based Credit System (CBCS) with MEME in accordance with NEP)

Class: B.A. Part – 1

Sanskrit (CGE)

SEMESTER – I

COURSE – A

COURSE NAME – संस्कृत साहित्य परिचय (GE-1)

Credits: 04 Total

Teaching Hours: 60

उद्दिष्टे:

१. संस्कृत साहित्याचा परिचय करून देणे.
२. वैदिक साहित्याचे अवलोकन करणे.
३. आर्ष महाकाव्यांचा परिचय करून देणे.
४. अभिजात संस्कृत साहित्याची रूपरेखा सांगणे.

फलिते:

१. संस्कृत साहित्याचा परिचय करून देतो.
२. वैदिक साहित्याचे अवलोकन करतो.
३. आर्ष महाकाव्यांचा परिचय करून देतो.
४. अभिजात संस्कृत साहित्याची रूपरेखा सांगतो.

पाठयक्रम

अनु. क्र. Sr. No.	घटक नाव Module Name	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
१	वेद, ब्राह्मण, आरण्यक, उपनिषद (स्थूल आढावा)	१५	०१
२	आर्ष महाकाव्ये - रामायण आणि महाभारत	१५	०१
३	अभिजात संस्कृत साहित्याचा परिचय - काव्य	१५	०१
४	अभिजात संस्कृत साहित्याचा परिचय - नाटक	१५	०१
एकूण		६०	०४

Suggested Books / Readings:

१. डांगे (डॉ. सौ.) सिंधू स., भारतीय साहित्याचा इतिहास - भाग १ , महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर (मंगल प्रकाशन, नागपूर), प्रथमावृत्ती , १९७५२.
२. वर्णेकर (डॉ.) श्रीधर भास्कर , भारतीय धर्म व तत्त्वज्ञान, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर.
३. लघुसिद्धान्तकौमुदी आणि वैदिक वाङ्मयाचा इतिहास, पुणे विद्यापीठ, पुणे, २०१०
४. उपाध्याय बलदेव , संस्कृत साहित्य का इतिहास, शारदा निकेतन, वाराणसी
५. उपाध्याय बलदेव , वैदिक साहित्य और संस्कृति , वाराणसी.
६. गोयल प्रीतिप्रभा , संस्कृत साहित्य का इतिहास, राजस्थानी ग्रन्थागार , जोधपूर .
७. शर्मा उमाशंकर 'ऋषि', संस्कृत साहित्य का इतिहास, चौखम्भा अकादमी, वाराणसी.
८. त्रिपाठी राधावल्लभ, संस्कृत साहित्य का अभिनव इतिहास, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी,

Note: Teachers are free to use any relevant books/ articles/ e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी

- प्रश्न - १. योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पुन्हा लिहा. (१० उपप्रश्न) १० गुण
- प्रश्न - २. पुढीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन) १० गुण
- प्रश्न - ३. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर परिच्छेद लिहा. (तीन पैकी दोन) १० गुण
- प्रश्न - ४. मोठा प्रश्न अथवा मोठा प्रश्न १० गुण

टीप: अंतर्गत मूल्यमापन : घटक चाचणी/ मौखिक परीक्षा १० गुण

एकूण - ५० गुण
=====

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

Syllabus

First Year Bachelor of Arts (B. A. Part – I) Course Structure for (Level-5)

With Multiple Entry and Multiple Exit Option

(To be implemented from the Academic Year 2022-23)

(Choice Based Credit System (CBCS) with MEME in accordance with NEP)

Class: B.A. Part – 1

Sanskrit (CGE)

SEMESTER – II

COURSE - B

COURSE NAME – संस्कृत नाट्यपरिचय (GE—2)

प्रतिमानाटकम् of भास

Credits: 04 Total

Teaching Hours: 60

उद्दिष्टे:

१. संस्कृत नाटकाचा उद्गम व विकास निरूपित करणे.
२. संस्कृत नाट्यशास्त्रीय संज्ञांचा परिचय करून देणे.
३. भासकृत प्रतिमानाटकाचे अध्ययन करणे.
४. नाट्यशास्त्रीय दृष्टिकोनातून प्रतिमानाटकाचे विवेचन करणे.

फलिते:

१. संस्कृत नाटकाचा उद्गम व विकास निरूपित करतो.
२. संस्कृत नाट्यशास्त्रीय संज्ञांचा परिचय करून देतो.
३. भासकृत प्रतिमानाटकाचे अध्ययन करतो.
४. नाट्यशास्त्रीय दृष्टिकोनातून प्रतिमानाटकाचे विवेचन करतो.

पाठयक्रम

अनु. क्र. Sr. No.	घटक नाव Module Name	अध्यापन तासिका Teaching Hours	श्रेयांक Credit
१	नाटकाचा उद्गम व विकास	१५	०१
२	नाट्यशास्त्रीय संज्ञा - नायक, नायिका, नांदी, सूत्रधार, पताका, प्रस्तावना, अर्थोपक्षेपक	१५	०१
३	अंक पहिला व दुसरा (स्थूल अध्ययन)	१५	०१
४	अंक तिसरा (सूक्ष्म अध्ययन)	१५	०१
एकूण		६०	०४

Suggested Books/ Readings:

१. भास, भासनाटकचक्रम्, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
२. द्विवेदी कपिलदेव, संस्कृत साहित्य का समीक्षात्मक इतिहास, रामनारायणलाल विजयकुमार २, कटरा रोड, इलाहाबाद, २११००२
३. G. k. Bhat, Sanskrit Drama, Karnataka University Press, Dharvar, 1975
४. A. B. Keith, Sanskrit Drama, Oxford University Press, London, 1970

Note: Teachers are free to use any relevant books/articles/e-resource if needed.

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप आणि गुणविभागणी

- प्रश्न - १. योग्य पर्याय निवडून वाक्ये पुन्हा लिहा. (१० उपप्रश्न) १० गुण
- प्रश्न - २. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे माध्यमभाषेत भाषांतर करा. (तीन पैकी दोन) १० गुण
(मोड्यूल - ४ - वर आधारित)
- प्रश्न - ३. पुढीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा. (तीन पैकी दोन) १० गुण
(मोड्यूल - २ - वर आधारित)
- प्रश्न - ४. मोठा प्रश्न अथवा मोठा प्रश्न १० गुण
(मोड्यूल १, ३, ४ वर आधारित)
-

टीप: अंतर्गत मूल्यमापन : घटक चाचणी/ मौखिक परीक्षा १० गुण

एकूण - ५० गुण
=====

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Shivaji University, Kolhapur

Syllabus

First Year Bachelor of Arts (B. A. Part – I) Course Structure for (Level-5)

With Multiple Entry and Multiple Exit Option

(To be implemented from the Academic Year 2022-23)

(Choice Based Credit System (CBCS) with MEME in accordance with NEP)

Class: B.A. Part – 1

Sanskrit (CGE)

EQUIVALENCE (समकक्ष)

Sr. No.	Class	Semester	Course	Title of the Course - Old	Title of the Course - New
1	B.A. I	I	A	CRITICAL SURVEY OF SANSKRIT LITERATURE (GE-1) संस्कृत साहित्याची विवेचक पाहणी	संस्कृत साहित्य परिचय (GE-1)
2		II	B	DRAMA (GE—2) प्रतिमानाटकम् of भास	संस्कृत नाट्यपरिचय (GE-2) प्रतिमानाटकम् of भास